Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/2598

16.12.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/2598

z dne 15. decembra 2025

v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje.

(2) Svet je 17. novembra 2003 sprejel Skupno stališče 2003/805/SZVP ([1]), v katerem je pozval Unijo, naj k podpisu Haaškega kodeksa ravnanja prepriča čim večje število držav, še posebno tistih, ki imajo na voljo zmogljivosti z balističnimi izstrelki. V tem skupnem stališču je bilo pozvano tudi k nadaljnjemu razvoju in izvajanju kodeksa, zlasti njegovih ukrepov za krepitev zaupanja, ter k spodbujanju tesnejšega povezovanja kodeksa s sistemom Združenih narodov, ki temelji na večstranski pogodbi o neširjenju orožja.

(3) V globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz leta 2016 je poudarjeno, da bo Unija okrepila svoj prispevek h kolektivni varnosti.

(4) V strateškem kompasu za varnost in obrambo iz leta 2022 je navedeno, da širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev predstavlja stalno grožnjo ter da je cilj Unije okrepiti konkretne ukrepe Unije v podporo ciljem razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad orožjem.

(5) Svet je že sprejel pet sklepov v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov, in sicer sklepe 2008/974/SZVP ([2]), 2012/423/SZVP ([3]), 2014/913/SZVP ([4]), (SZVP) 2017/2370 ([5]) in (SZVP) 2023/124 ([6]) –

([1]) Skupno stališče Sveta 2003/805/SZVP z dne 17. novembra 2003 o vsesplošni uporabi in krepitvi multilateralnih sporazumov na področju neširjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev (UL L 302, 20.11.2003, str. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2003/805/oj).

([2]) Sklep Sveta 2008/974/SZVP z dne 18. decembra 2008 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 345, 23.12.2008, str. 91, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/974/oj).

([3]) Sklep Sveta 2012/423/SZVP z dne 23. julija 2012 v podporo neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in Skupnega stališča Sveta 2003/805/SZVP (UL L 196, 24.7.2012, str. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/423/oj).

([4]) Sklep Sveta 2014/913/SZVP z dne 15. decembra 2014 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 360, 17.12.2014, str. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/913/oj).

([5]) Sklep Sveta (SZVP) 2017/2370 z dne 18. decembra 2017 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 337, 19.12.2017, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2370/oj).

([6]) Sklep Sveta (SZVP) 2023/124 z dne 17. januarja 2023 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 16, 18.1.2023, str. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/124/oj).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Za izvajanje Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije ter strateškega kompasa za varnost in obrambo Unija z operativnim ukrepom nadalje podpira vsesplošno uporabo, dosledno izvajanje in okrepitev Haaškega kodeksa ravnanja.

2. Cilji operativnega ukrepa iz odstavka 1 so:

(a) spodbujati vsesplošen podpis Haaškega kodeksa ravnanja,

(b) spodbujati države podpisnice Haaškega kodeksa ravnanja k doslednemu izvajanju kodeksa ter

(c) prispevati k boljši vključitvi Haaškega kodeksa ravnanja v prizadevanja za zajezitev širjenja balističnih izstrelkov.

3. Operativni ukrep iz odstavka 1 je podrobno opisan v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Za tehnično izvedbo operativnega ukrepa iz člena 1 je pristojna Fundacija za strateške raziskave (*Fondation pour la recherche stratégique* (FRS)).

3. FRS nalogo iz odstavka 2 opravlja pod nadzorom visokega predstavnika. Visoki predstavnik v ta namen s FRS sprejme ustrezne dogovore.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje ukrepa iz člena 1 je 1 099 446,40 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega zneska iz odstavka 1 (v nadaljnjem besedilu: odhodki), se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov. V ta namen s FRS sklene ustrezen sporazum (v nadaljnjem besedilu: sporazum). V njem se določi, da mora FRS zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije na način, ki ustreza višini tega prispevka.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. O morebitnih težavah v zvezi s tem in o datumu sklenitve sporazuma obvesti Svet.

Člen 4

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi FRS. Navedena poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.

2. Komisija priskrbi informacije o finančnih vidikih ukrepa iz člena 1.

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma. Vendar pa preneha veljati šest mesecev po datumu začetka veljavnosti, če sporazum v tem obdobju ni sklenjen.

V Bruslju, 15. decembra 2025

Za Svet

predsednica

K. KALLAS

PRILOGA

1. **OZADJE IN UTEMELJITEV**

Haaški kodeks ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov (v nadaljnjem besedilu: kodeks/HCoC) je mednarodni sporazum, ki je bil sprejet leta 2002, da bi se omejilo širjenje balističnih izstrelkov, ki lahko nosijo orožje za množično uničevanje. Kodeks vsebuje tudi ukrepe za krepitev zaupanja, da se zmanjša tveganje napačnega izračunavanja, ki izhaja iz poizkusnih letov balističnih izstrelkov in nosilnih raket za izstrelitev satelitov za miroljubno uporabo. Več kot dvajset let po sprejetju je kodeks pomembnejši kot kdaj koli prej, saj se balistične tehnologije v številnih regijah sveta še vedno razvijajo in ker je zaradi napetosti med državami, ki imajo te tehnologije, vsak mehanizem preglednosti in komunikacije ključnega pomena, da bi se izognili stopnjevanju napetosti. H kodeksu je zaenkrat pristopilo 145 držav članic, vendar so potrebna nadaljnja prizadevanja za njegovo polno vsesplošno uporabo. EU prispeva h ključnim dejavnostim ozaveščanja za spodbujanje vsesplošne uporabe kodeksa ter njegovega izvajanja in vključevanja v širši režim neširjenja orožja.

2. **SPLOŠNI CILJ**

Splošni cilj tega ukrepa je s spodbujanjem vsesplošne uporabe, doslednega izvajanja in krepitve kodeksa prispevati k mednarodnemu miru in varnosti, zaupanju in preglednosti ter k izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje. Ta ukrep bo dopolnjeval in podpiral diplomatsko sodelovanje Unije z državami podpisnicami in nepodpisnicami kodeksa.

3. **SPECIFIČNI CILJI**

Specifični cilji ukrepa so:

(a) spodbujati podpis kodeksa z namenom njegove vsesplošne uporabe, vključno s spodbujanjem dialoga med državami podpisnicami in nepodpisnicami;

(b) spodbujati države podpisnice k doslednemu izvajanju kodeksa;

(c) prispevati k boljši vključitvi kodeksa v prizadevanja za zajezitev širjenja balističnih izstrelkov. To vključuje krepitev prepoznavnosti kodeksa in ozaveščanje javnosti o tveganjih in grožnjah, ki jih predstavlja širjenje balističnih izstrelkov, ter preučevanje – zlasti s študijami – dinamike širjenja balističnih izstrelkov, razvoja v vesolju ter možnosti za okrepitev kodeksa in za spodbujanje interakcije med kodeksom in drugimi ustreznimi večstranskimi instrumenti.

4. **PRIČAKOVANI REZULTATI**

(a) **Vsesplošna uporaba, izvajanje in vključevanje kodeksa v okvir neširjenja orožja**. Za dosego rezultatov v zvezi z vsesplošno uporabo, izvajanjem in vključevanjem kodeksa v okvir neširjenja orožja bodo potrebne različne dejavnosti širšega ozaveščanja in ozaveščanja držav podpisnic kodeksa. Dogodki za ozaveščanje bodo namenjeni boljšemu poznavanju kodeksa in spodbujanju ciljev Unije glede njegove vsesplošne uporabe. Organizirani dogodki bodo tudi pripomogli k boljšemu izvajanju kodeksa in sodelovanju vseh držav podpisnic pri njegovem delu, zagotovili platformo za neformalno izmenjavo mnenj o strateških vprašanjih med državnimi uradniki in strokovnjaki ter tako prispevali h krepitvi zaupanja med državami. Natančneje, Fundacija za strateške raziskave (v nadaljnjem besedilu: Fondation pour la recherche stratégique – FRS) bo organizirala:

(i) **štiri regionalne in/ali podregionalne seminarje** (po možnosti v južni Aziji, na Bližnjem vzhodu, v Srednji Ameriki, na Karibih in v Afriki). Ti dogodki se izvedejo v tesnem sodelovanju z zadevnimi vladami gostiteljic in po potrebi ustreznimi akademskimi skupnostmi. Potekali bodo prednostno v korist držav nepodpisnic. Poseben poudarek bo namenjen sodelovanju držav podpisnic, ki so „vodilne v regiji“, da bi obravnavali prednostne naloge in perspektive z regionalnega vidika. Vključeni bodo regionalni strokovnjaki, predstavniki regionalnih organizacij, uradniki regionalnih enot Urada Združenih narodov za razorožitev (UN-ODA), strokovnjaki FRS, uradniki EU in držav članic, predsedujoči ter izvršni sekretariat. Kadar je to primerno, bi lahko sodelovali zasebni akterji, zlasti iz vesoljskih podjetij. Na teh srečanjih, ki bodo trajala en dan ali en dan in pol, se bo spodbujala interaktivnost.

(ii) **Srečanja z uradniki iz izbranih držav nepodpisnic**, ki kažejo morebitno zanimanje za pridružitev kodeksu. Ti tehnični sestanki bodo potekali v glavnih mestih ali na drugih ustreznih lokacijah (prostori ZN – New York, Dunaj in Ženeva, regionalne organizacije …). Ciljne države nepodpisnice bodo vključevale države, ki so že več let vključene v dejavnosti ozaveščanja, in zlasti tiste, ki glasujejo za resolucije Generalne skupščine ZN (GS ZN) v podporo kodeksu. Posebna pozornost bo namenjena podpiranju političnih demarš pod vodstvom EU in držav članic, da bi te dejavnosti ozaveščanja dopolnili in olajšali s prilagojenimi predstavitvami in razpravo. V sodelovanju s predsedujočim HCoC, izvršnim sekretariatom ali drugimi državami članicami EU bodo ob robu zasedanja Prvega odbora GS ZN organizirana tudi srečanja, namenjena ozaveščanju (kosila in dvostranska srečanja).

(iii) **Trije spremljevalni dogodki v času kosila** bodo organizirani ob robu letnega rednega srečanja HCoC na Dunaju, ki bodo skupnosti HCoC, zlasti delegatom na letnem rednem srečanju, omogočili, da stopijo v stik s strokovnjaki za rakete in razpravljajo o sedanjih trendih v zvezi s širjenjem orožja. Pri posebnih temah bi morda lahko sodelovale agencije s sedežem na Dunaju, zlasti Urad ZN za razorožitev (UN-ODA) in Urad ZN za vesoljske zadeve (UNOOSA). Leta 2027 bo s spremljevalnim dogodkom obeležena 25. obletnica HCoC.

(iv) **Dva spremljevalna dogodka ob robu zasedanja Prvega odbora GS ZN** v podporo resolucijam GS ZN v New Yorku (v letih 2026 in 2028). Datumi dogodkov bodo izbrani tako, da se jih bodo lahko udeležili delegati Prvega odbora in Četrtega odbora. Pred predstavitvijo resolucij Prvemu odboru bo predsedujočemu, izvršnemu sekretariatu ali drugim državam članicam na njihovo prošnjo zagotovljena pomoč da bi pridobili večjo podporo držav Prvega odbora, ki glasujejo za resolucijo Generalne skupščine ZN, predloženo v podporo kodeksu.

(v) **Različne oblike pomoči izvršnemu sekretariatu** za boljše izvajanje kodeksa prek različnih vrst sodelovanja z državami podpisnicami (krepitev zmogljivosti v državah za predložitev letne izjave in imenovanje kontaktnih točk, prevajanje, spremembe spletne platforme, pomoč predsedujočemu ter izvršnemu sekretariatu pri pripravah in glede vsebine morebitnega neformalnega vmesnega srečanja ali druge oblike srečanja za razpravo o razvoju kodeksa …).

(b) **Ozaveščanje o HCoC in širjenju izstrelkov**. Ukrep bo s svojimi rezultati prispeval k ozaveščanju o neširjenju balističnih izstrelkov. Skupnosti HCoC bo omogočil dostop do ustrezne dokumentacije in strokovnega znanja v zvezi z balističnimi izstrelki, nosilnimi raketami ter povezanimi dogodki in tehnološkim razvojem. Novi generaciji strokovnjakov bo omogočil, da se seznanijo z nevarnostmi širjenja balističnih izstrelkov. Njegov cilj bo tudi zagotoviti, da bosta širjenje izstrelkov in HCoC v celoti vključena v pogovore o nadzoru nad orožjem, neširjenju orožja za množično uničevanje in strateški stabilnosti.

(i) **Vključevanje naslednje generacije**. Izbrani in spremljani bosta dve novi delovni skupini v okviru skupine mladih za neširjenje balističnih izstrelkov, da bi povečali ozaveščenost o kodeksu in o teh vprašanjih izobrazili mlade strokovnjake iz različnih regij. Obe delovni skupini bosta sodelovali eno leto ter se udeležili različnih spletnih dejavnostih in enega dogodka v živo. Z izborom raziskovalcev in drugih strokovnjakov naj bi ustvarili sinergije s programom Space Security Fellows Programme Inštituta Združenih narodov za raziskovanje razoroževanja (UNIDIR). Akademske ustanove in strokovnjaki bodo povabljeni, da s svojim znanjem prispevajo k skupini in po možnosti gostijo srečanje. Ob koncu obeh srečanj se pričakuje kratek pisni prispevek, v katerem bo skupina mladih predstavila priporočila glede prihodnosti kodeksa.

(ii) **Vključevanje skupnosti novega vesolja**. Ker se v zadnjih letih izpostavlja pomen HCoC kot instrumenta, ki prispeva k ureditvi vesolja, je nujno, da dejavnosti ozaveščanja zajamejo tudi industrijo novega vesolja ter da ozaveščamo o tveganjih širjenja izstrelkov in o vlogi preglednosti. Tako bo med izvajanjem projekta organizirana hibridna delavnica za krepitev zmogljivosti. Delavnica bo:

(1) med drugim obravnavala izzive v zvezi s širjenjem orožja in mednarodne norme o neširjenju orožja;

(2) obravnavala vlogo ukrepov za krepitev zaupanja in preučila, kako bi lahko zagotovili preglednost in hkrati varovali občutljive informacije;

(3) spodbujala široko udeležbo in vključevanje bolj tradicionalnih akterjev, da se omogoči izmenjava izkušenj in dobrih praks.

(iii) **Posodabljanje znanja o širjenju balističnih izstrelkov**. Na podlagi strokovnega znanja, ki ga je v preteklih letih pridobila FRS v zvezi s širjenjem izstrelkov, vesoljem in povezanimi vprašanji, bo ta razdelek namenjen posodobitvi in osveževanju obstoječega korpusa informacij, ki jih je o tem vprašanju objavila FRS, da bi lahko uradniki in zainteresirana javnost dostopali do verodostojnih informacij, pa tudi da bi jih predstavili bolj didaktično in ustvarili nove vsebine glede na potrebe. FRS bo v okviru tega razdelka zlasti:

(1) posodobila podatkovno zbirko balističnih izstrelkov in nosilnih raket ter zagotovila, da imajo do nje dostop predstavniki držav članic in ustrezni akterji;

(2) pripravila odzivno objavo s kratko analizo (ena stran) o pomembnih dogodkih v zvezi z balističnimi izstrelki in nosilnimi raketami;

(3) posodobila obstoječe kratke dokumente in pripravila izobraževalno gradivo, da se z vizualnimi infografikami poudarijo sedanji trendi v zvezi s širjenjem izstrelkov in nosilnimi raketami;

(4) objavila raziskovalni dokument o ključni temi, povezani s širjenjem izstrelkov in nosilnimi raketami.

(iv) **Ozaveščanje o projektu**. FRS bo še naprej razvijala in uporabljala komunikacijska orodja (spletno mesto, družbeno omrežje …) za spodbujanje projekta in podpore EU za HCoC. V okviru tega razdelka se bodo zagotavljala tudi sredstva za predstavitev HCoC v vseh njegovih vidikih na drugih ključnih forumih o neširjenju orožja, na regionalnih srečanjih in ob robu Odprte delovne skupine za preprečevanje oboroževalne tekme v vesolju (PAROS). Spodbujala se bo tudi udeležba na konferenci UNIDIR o varnosti v vesolju.

5. **KONČNI UPRAVIČENCI**

(a) Države podpisnice in nepodpisnice kodeksa;

(b) vladni uradniki, oblikovalci politik, regulatorji, strokovnjaki, zlasti mlajša generacija strokovnjakov;

(c) mednarodne, regionalne in podregionalne organizacije;

(d) akademski krogi in civilna družba, zlasti mlajša generacija strokovnjakov;

(e) predsedujoči HCoC;

(f) izvršni sekretariat HCoC (avstrijsko ministrstvo za zunanje zadeve) ter

(g) druge države članice, ki so pripravljene podpirati HCoC.

6. **LOKACIJA**

FRS bo v sodelovanju z ustreznimi službami ESZD izbrala morebitne lokacije srečanj, delavnic in drugih dogodkov. Merila za izbiro lokacij med drugim vključujejo pripravljenost in zavezanost zadevne države ali medvladne organizacije iz določene regije, da gosti dogodek. Natančne lokacije za obisk držav ali dejavnosti, prilagojene posameznim državam, bodo odvisne od povabil zainteresiranih držav ali medvladnih organizacij. Čeprav imajo srečanja in dogodki v živo največjo vrednost, bodo organizirani virtualni sestanki, kjer bo to primerno, da se zagotovi stroškovna učinkovitost.

7. **TRAJANJE**

Predvideni skupni čas trajanja ukrepa je 36 mesecev.